

تحلیل نمادهای اسطوره‌ای یونان در شخصیت‌های زن

پنج رمان فارسی

بارویکرد کهن الگویی یونگ

www.ketab.ir

مؤلف:

کیهان شهریاری

سرشناسه	شهریاری، کیهان، ۱۳۳۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: تحلیل نمادهای اسطوره‌ای یونان در شخصیت‌های زن پنج رمان فارسی با رویکرد کهن‌الگویی یونگ / مولف کیهان شهریاری.
مشخصات نشر	: شیراز: شواتیر، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۳۵۹ ص.: نمودار (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۵۶۸۸-۱۱-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۴۳] - ۳۵۹.
موضوع	: داستان‌های فارسی -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد Persian fiction -- 20th century -- History and criticism
موضوع	: یونگ، کارل گوستاو، ۱۸۷۵ - ۱۹۶۱ م. -- دیدگاه درباره نمونه ازلی Jung, Carl Gustav -- Views on Archetype (Psychology)
موضوع	: بولن، جین شینودا -- دیدگاه درباره نمونه ازلی -- Views on Archetype (Psychology) Bolen, Jean Shinoda
موضوع	: اساطیر یونانی / Mythology, Greek / نمونه ازلی / Archetype (Psychology) / نمونه
موضوع	: ازلی در ادبیات / Archetype (Psychology) in literature / قهرمانان زن در ادبیات Heroines in literature
رده بندی کنگره	۳۸۶۹۲۱۲
رده بندی دیویی	۴۲۰.۹/۳۴۸
شماره کتابشناسی ملی	۸۷۷۰۵۴۰
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

کیهان شهریاری

تحلیل نمادهای اسطوره‌ای یونان در شخصیت‌های زن پنج رمان فارسی با رویکرد کهن‌الگویی یونگ

ناشر: شواتیر

■ طراح: رعنا عبداللهی

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۱ ■ شابک ۹۷۸-۶۲۲-۵۶۸۸-۱۱-۷

■ شمارگان: ۵۰۰ جلد

چاپ و صحافی: مهر

قیمت: ۱۰۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای نویسنده محفوظ است.

مرکز نشر: شیراز، بولوار کریم‌خان زند، نبش خیام، ساختمان منتخب ۵۶، طبقه چهارم، انتشارات شواتیر.

تلفن: +۹۱۷۹۶۳۹۹۵۲

مرکز پخش: شیراز

E-mail: shivatirnashr@yahoo.com

پیشگفتار

کهن‌الگو یا آرکی تایپ، تصاویر و رسوباتی است که بر اثر تجربه‌های مکرر باستانی به ناخودآگاه راه یافته است. آن بخش از رفتارهایی که نیاکان اولیه با تکرار آن باعث شده‌اند که اکنون آن رفتارها به صورت غریزی در همه انسان‌ها، فارغ از رنگ و نژاد بروز کند. در حقیقت، آرکی تایپ، انگاره‌ها و تصاویر جهانی و باستانی و رونوشت روانی غرایز هستند. عوامل ارثی پنهانی می‌باشند که چون به خودآگاه می‌رسند در هم کنش با جهان خارج برای افراد یا فرهنگ‌ها، شکل تصویر یا بازنمودهای رفتاری می‌یابند. این آرکی تایپ‌ها را نظر یونگ عبارتند از: پرسونا، سایه، آنیما؛ آنیموس و ...

در این پژوهش تلاش گردیده است با استفاده از روش توصیفی و بر اساس نظریه‌های روان‌شناختی و نقد روان‌شناسانه با توجه به ویژگی‌های خاص ادبیات داستانی به تجزیه و تحلیل کهن‌الگویی و اسطوره‌ای پنج رمان «شوهر آهو خانم» از علی محمد افغانی، «سووشون» از سیمین دانشور، «چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم» از زویا پیرزاد، «چشم‌هایش» از بزرگ علوی و «سنگ صبور» از صادق چوبک پرداخته شود. در این رمان‌ها، کاربرد و کارکردهای هفت کهن‌الگو از کهن‌الگوهای مطرح شده از سوی یونگ بررسی و تحلیل شده است و در نهایت بازتاب کهن‌الگوهای اساطیری یونانی مطرح شده از سوی پروفسور شینودابولن نیز مورد توجه قرار گرفته شده است.

این رساله در پنج فصل تدوین گردیده است. در فصل نخست به نام «مقدمه و کلیات» مباحثی چون طرح و موضوع تحقیق و دلایل آن، اهمیت و ضرورت تحقیق، اهداف تحقیق و پیشینه آن ارائه گردیده است.

فصل دوم به معرفی «اسطوره» و چند الهه یونانی که در این رساله مدّ نظر بوده، اختصاص یافته است.

در فصل سوم رمان‌های مورد نظر و نویسندگان آن‌ها معرفی شده‌اند و به طور اجمال درباره شخصیت پردازی و زاویه دید هر رمان مطالبی ارائه گردیده است.

در فصل چهارم در حقیقت اصلی‌ترین فصل این رساله است. در این فصل، ابتدا کهن الگو تعریف شده و سپس چند کهن الگو از کهن الگوهای مطرح شده از سوی یونگ، معرفی گردیده است و سپس این رمان‌ها از نظر بازتاب و تجلی کهن الگوها تجزیه و تحلیل شده‌اند. در این فصل تلاش گردیده است که بازتاب هر کهن الگو به صورت جداگانه در پنج رمان نامبرده بررسی و تحلیل گردد و جدول و نمودار هر یک از آن‌ها، در آخر فصل قرار گیرد. بازتاب کهن الگوهای اساطیر یونانی از دیدگاه شینودابولن نیز در همین فصل بررسی و تحلیل گردیده است. دلیل قرار دادن این قسمت در ادامه کهن الگوهای یونگ، این است که این محقق در حقیقت پیرو و ادامه دهنده نظریه یونگ است و در راستای نظریه وی کام برداشته است. فصل پنجم نیز به نتیجه گیری اختصاص یافته است.

فهرست مطالب

فصل اول: اسطوره..... ۵

۷.....	معنای لغوی اسطوره
۱۰.....	ویژگیهای اسطوره
۱۱.....	کارکرد اسطوره
۱۴.....	اساطیر یونان
۱۴.....	ایزدبانوان یونان
۱۷.....	آفرودیت
۱۹.....	هرا
۲۰.....	خشم هرا
۲۱.....	آتنا
۲۳.....	زایش آتنا
۲۴.....	دیمتر (سرس)
۲۵.....	پرسفون
۲۷.....	هستیا
۲۹.....	آرتمیس
۳۰.....	هکاته یا هکات

فصل دوم: معرفی رمانها..... ۳۳

۳۵.....	رمان شوهر آهو خانم
۴۷.....	رمان سووشون
۵۵.....	رمان چراغها را من خاموش میکنم
۶۵.....	رمان چشم هایش
۷۳.....	رمان سنگ صبور

فصل سوم: کهن الگوها..... ۸۷

معرفی روانشناسان.....	۸۹
یونگ.....	۸۹
آثار یونگ.....	۹۴
سطوح روان (هشیار و ناهشیار).....	۹۵
کهن الگوها.....	۱۰۰
ساختار شخصیت از نظر یونگ.....	۱۰۵
خود.....	۱۰۵
پرسونا.....	۱۱۱
سایه.....	۱۱۴
آنیما و آنیموس.....	۱۱۷
کهن الگوی مادر و پیر فرزانة.....	۱۲۷
فراخود.....	۱۳۰
تفرّد یا فردیت یافتن.....	۱۳۱
کهن الگوی تمامیت و رسیدن به خویشتن.....	۱۳۷
قهرمان.....	۱۳۸
سفر قهرمانی.....	۱۳۹
گسترش شخصیت به شکل ولادت مجدد.....	۱۴۱
عبور از گذرگاهها و تنگناهای تاریک.....	۱۵۱
وقایع همزمانی.....	۱۵۵
بازگشت قهرمان.....	۱۵۸
شینودابولن.....	۲۳۳
کهن الگوی ایزد بانوان یونانی در رمان‌های ایرانی از دیدگاه کهن الگوی	
شینودابولن.....	۲۳۵
کهن الگوی هرا.....	۲۳۵